

[Socialministeren]

Set i forhold til det samlede antal børn i de enkelte aldersgrupper i 1987 svarer det til en stigning i den ikkedemografisk betingede efterspørgsel på knap 5 pct. for de 0-6-årige og på knap 4 pct. for de 7-14-årige i perioden fra 1987 til 1991. Eller med andre ord en årlig stigning i efterspørgslen efter dagtilbud på godt 1 pct. for de 0-6-årige og knap 1 pct. for de 7-14-årige.

Udviklingen i efterspørgslen efter dagtilbud 1991-1992.

Fra 1991 til 1992 steg antallet af børn i alderen 0-6 år med knap 13.000, mens antallet af børn i alderen 7-14 år faldt med knap 11.700. På grundlag af antallet af indskrevne børn og omfanget af ventelisterne i 1991 ifølge KL's undersøgelse har denne udvikling i børnetallet medført et behov for yderligere ca. 8.500 pladser for de 0-6-årige ekskl. skolefritidsordninger (SFO), mens behovet for pladser for de 7-14-årige inkl. SFO stort set er uændret.

Fra 1991 til 1992 er antallet af indskrevne børn i alderen 0-6 år ekskl. SFO steget med ca. 14.100 og med ca. 13.200 i alderen 7-14 år inkl. SFO. Samtidig er ventelisterne for de 0-6-årige ekskl. SFO steget med knap 5.000, mens de stort set er uændrede for de 7-14-årige inkl. SFO.

Hvis man ser bort fra den demografisk betingede ændring af efterspørgslen, er efterspørgslen efter dagtilbud således steget med omkring 10.500 for de 0-6-årige ekskl. SFO og med omkring 13.500 for de 7-14-årige inkl. SFO. Den samlede efterspørgsel efter dagtilbud er steget med omkring 24.000.

Set i forhold til det samlede antal børn i de enkelte aldersgrupper i 1991 svarer det til en stigning i den ikkedemografisk betingede efterspørgsel efter dagtilbud på ca. 2,5 pct. for de 0-6-årige ekskl. SFO og på ca. 3 pct. for de 7-14-årige inkl. SFO.

Med andre ord har stigningen i den ikkedemografisk betingede efterspørgsel efter dagtilbud været 2-3 gange så stor fra 1991 til 1992 som i perioden fra 1987 til 1991.

Efterspørgsel efter dagtilbud og søskenderabat.

Der er således i det sidste års tid sket en betydelig stigning i efterspørgslen efter dagtilbud. Når denne udvikling i efterspørgslen ikke har medført en kraftig stigning i ventelisterne,

hænger det sammen med, at kommunerne har foretaget en kraftig udbygning af antallet af dagtilbudspladser.

Jeg er ikke i tvivl om, at en væsentlig årsag til denne udvikling i efterspørgslen er gennemførelsen af børnepakken og herunder ikke mindst indførelsen af den obligatoriske søskenderabat.

Søskenderabatten har betydet en væsentlig nedsættelse af forældrebetalingen for mange familier med flere børn i dagtilbud og har dermed forøget efterspørgslen. Den har gjort det mindre fordelagtigt for forældrene at benytte alternative private pasningsordninger. Den har desuden gjort det mindre fordelagtigt for forældrene at benytte deltids- og modulordninger og dermed øget efterspørgslen efter heltidstilbud. Og endelig har søskenderabatten nedsat forældrebetalingen for det ældste barn til ofte kun 200 kr. om måneden og har dermed mindsket forældrenes økonomiske incitament til at udmelde de ældste børn af dagtilbud.

KL har undersøgt udviklingen i antallet af indskrevne børn i dagtilbud og i ventelisterne fra januar 1991 til januar 1992. Søskenderabatten trådte i kraft 1. august 1991 og har således kun virket i 5 måneder af den periode, KL's undersøgelse omfatter. Det er højst sandsynligt, at den stigning i efterspørgslen efter dagtilbud, som søskenderabatten medfører, vil fortsætte i 1992, da virkningen af den betydelige nedsættelse af forældrebetalingen først vil slå fuldt igennem efter en vis periode.

Takstreformen og især søskenderabattens konsekvenser i form af øget efterspørgsel efter dagtilbud blev taget op i forbindelse med forhandlingerne mellem regeringen og kommunerne om den kommunale økonomi i juni 1992. Der var her enighed om i fællesskab at udarbejde forslag, der gennem en revurdering af takststrukturen kan nedbringe ventelisterne på børnepasningsområdet.

På denne baggrund har mine embedsmænd sammen med de kommunale parter udarbejdet forskellige modeller til ændring af søskenderabatten med henblik på at begrænse efterspørgslen efter dagtilbud og dermed få nedbragt ventelisterne.

Spm. nr. S 50

Til *justitsministeren* (15/10 92) af: